

19 Pri. 15. num. 41. 23

Q. D. B. V.

DISSERTATIO INAUGURALIS
JURIDICA

De

1713, 2
DEPOSITO,

Quam

SOLO DEO PRÆSIDE

Ex

AUTHORITATE & DECRETO

Excellentissimi & Amplissimi

CTORUM ORDINIS,

In Regia, quæ Duisburgi Clivorum floret,
Univerſitate,

PRO LICENTIA

Summos in Utroque Jure honores, immunitates
& privilegia ritè ac more majorum
conſequendi.

Publica Eruditorum diſquiſitioni ſubmittet

ABRAHAMUS JANSSEN,
DUISBURGO CLIVUS.

Ad diem 27. Maji horis, locoque conſuetis

DUISBURGI ad RHENUM,

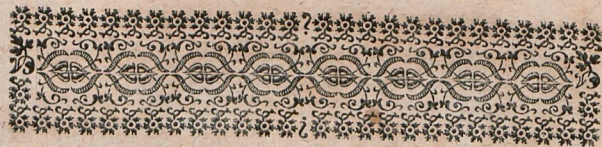
Typis JOHANNIS SAS, Academiae Typographi,
Anno M DCC XIII.

J. Horner.

DEO,
PATRIÆ,
PATRONIS

ATQUE
AMICIS

SACRUM ESTO.

DISSERTATIO INAUGURALIS
JURIDICA

De

DEPOSITO.

Thesis I.

Ntequam me accingam ad explicationem hujus contractus, operæ pretium erit, prius quid sit, & quoruplex sit contractus, dicere. Contractus ergo est *conventio ex sua natura efficaciter obligans*: Contractus est vel *verus* vel *quasi* contractus.

Verus est *qui contrahentium consensu constat*. Quasi contractus est *quando lex ex facto licito obligationem inducit*. Dividuntur porro contractus in *nominatos & innominatos*. Nominati vel sunt *reales*, vel *verbales*, vel *literales* vel *consensuales*. Reales, ut *Mutuum, Commodatum, Depositum & Pignus*. Verbales, ut *Stipulatio, Dotisdictio & jusjurandum Liberti*. Literales, ut *Lirerarum obligatio*. Consensuales, ut *Emprio Venditio, Locatio Conductio, Societas, Mandatum & jure novo Emphyreusis*. Innominati sunt, *Do ut Des, Do ut facias, Facio ut facias*. De-

A 2

sumpsi

sumpsi ergo mihi ex contractibus & quidem realibus
Depositum.

• Thesis II.

Depositum dictum est à deponendo, ut patet ex
l. 1. pr. ff. h. t. nempe apud Veteres ante inventam for-
mam Medicinæ, quâ hodiè utimur, ita obrinebat, ut
si quis desperatus ægrotaret, deponeretur in templo,
vel in eo Urbis loco, ubi frequens esset transitio ho-
minum, eâ gratiâ, ut si quis transiens videret homi-
nem depositum, & eum rogaret, quo morbo labora-
ret, audiens tali vel tali, ubi fortè ipsè eodem morbo
aliquando laborasset, aut saltem sciret remedium, quod
adhiberi posset in salutem ægroti, id indicaret. Vide
Servium ad illud Virgilii:

*Jamque aderat Phœbo ante alios dilectus Iapis
Fasides, acri quondam cui captus amore
Ipse suas artes sua munera letus Apollo
Augurium citharamque dabat, celeresque sagittas.
Ille ut DEPOSITI proferret fata parentis,
Scire potestates herbarum, usumque medendi
Maluit, & mutas agitare inglorius artes.*

Lib. XII. Aneid. v. 391. & seqq. adde Nonium Marcellum
de var. signif. sermon. in deponere.

Quoniam autem hæc depositio fiebat ad salutem ho-
minum decumbentium ab his, qui ipsi cum curare non
poterant, hinc Metaphora illa desumpta ab his ægris
translata est ad res inanimatas, quæ tum deponi quo-
que dicuntur, si quis iis custodiendis superesse non pos-
sit, quemadmodum autem æger istiusmodi alienæ curæ
commendabatur, ita etiam *Depositum* dictum est *Com-
mendatum* sive *commendatio* *l. 24. 26. ff. l. 6. g. C. h. t.*
l. 186. ff. de V. S.

Thesis

JURIDICA.

Thesis III.

Hiscæ præmissis rem ipsam aggredi oportet, & dicendum nobis est de Depositi definitione, & est *Contractus realis, nominatus, juris Gentium, bona fidei, quo alicui res aliqua gratis custodienda datur, eâ legē, uti deponenti restituatur, quando ei videtur in eadem specie & non deteriorata.*

Thesis IV.

Dixi esse *Contractum*. Quia ex Deposito actio *directa & contraria* nascitur, uti docet inscriptio Rubricæ Digestorum & Codicis.

Thesis V.

Dixi esse *contractum realem*. Quia rei traditio requiritur, uti hic contractus sit perfectus, & inter contractus *reales* eum nominatim in Institutionibus referri videmus, vide §. 3. *Inst. Quib. mod. re contr. obligatio.*

Thesis VI.

Dixi esse *Nominatum*. Quia habet certum nomen & nomini conformem actionem parit. d. §. 3. *Inst. Quib. mod. re contr. obligatio* juncta l. 5. *princ. ff. h. r.*

Thesis VII.

Dixi esse *juris Gentium*. Quia relictus est in simplicitate Juris Gentium, & nulla in eo solennitas requiritur, ipseque potest celebrari non tantum inter cives Romanos, sed & inter peregrinos.

Thesis VIII.

Dixi esse *bona fidei*. Quia actio nascens ex hoc contractu ab Imperatore Justiniano in §. 28. *Inst. de Act. bonæ fidei* esse dicitur, est & alia ratio, quia hic contractus ab utraq; parte obligatorius est, & in eo quam maximè bona fides servanda est, uti docet Tryphoni-
nus in l. 31. *ff. h. r.*

A 3

Thesis

Thesis IX.

Dixi *quo res aliqua*. Nec distinguo an detur corpus, an quantitas, immò nec inter rem mobilem ac immobilem discrimen constituo. Etsi enim si vocis *Depositum* origo spectetur, *Depositum* esse tantum rerum mobilium videatur, cum sit à *de* & *ponere* l. 1. ff. h. t. Nonius Marcellus supra citato loco, attamen *Sequestrum* *Depositum* species est, & *Sequester* actione *Depositum* tenetur. l. 5. §. 1. h. t. *Sequestrari* autem & res immobiles posse indubium est. l. 6. l. 17. ff. h. t. c. 1. X. de *sequest. poss.* Confer Bachov. ad Tr. Vol. 1. disp. 26. Th. 4. lit. D. Lauterbach. Colleg. Theoretico-Pract. ff. h. t. §. 10. sufficit, quod res immobilis etiam alicujus *fidei committi* l. 1. ff. h. t. aut *commendari* queat l. 186. ff. de V. S. nec aliàs est novum, angustia linguæ vocem aliquando à primâ significatione deflecti, & latiore induere, vel *codicilli* indicio sunt, qui, si originem vocis secteris, tantum *scripi* esse debebant, sed tamen obtinuit, ut & *nuncupari* fierent l. ult. §. ult. C. de *Codicillis*. adi V. Cl. Joan. Voet *comm. ad ff. tit. de jure codicill.* §. 1.

Thesis X.

Dixi porro *Custodienda datur*. Nam si detur alio fine, quam ad custodiam, non est *Depositum* l. 1. pr. & §. 11. ff. h. t. planè, si potissimus scopus sit custodia, præstatio alicujus facti minus principalis non immutat *Depositum* naturam, si enim v. gr. servus custodiendus traditus sit, eique cibaria fuerint à *Depositario* præstita, actio *Depositum* *contraria* locum habet. l. 1. §. 9. in *fine* ff. h. t.

Thesis XI.

Dixi *gratis*. Idque ea de causâ, quod si merces interveniat, non sit amplius *Depositum*, sed *Locatio* condu-

conductio, si operæ cum custodiâ pensentur contractus innominatus *l. 1. §. 9. ff. h. t.* sed si Depositario honorarium datum vel promissum, hoc non impedit Depositi contractum. *l. 2. §. 24. ff. de vi bon. rapt.*

Thesis XII.

Dixi *datum*. Ex hoc verbo apparet ad substantiam Depositi requiri, ut res sit tradita, *Dare* autem in hoc contractu non est transferre Dominium & Possessionem, sed nudam Detentionem, nam non de dominio, sed de sola agitur custodia, idque adeo verum est, ut ne quidem in Deposito transferatur nuda possessio, sed tantum nuda rei detentio *l. 17. §. 1. ff. h. t.* & res tradita regulariter Deponenti in specie est restituenda. §. 3. *Inst. Quib. mod. re contr. obligat.* unde neutiquam Depositarius *possidere* dicitur, sed *esse in possessione*.

Thesis XIII.

Dixi *eâ lege, uti Deponenti restituatur*. Nam si non restitueretur, esset Donatio, & restituenda est eadem species, quia non Dominium, sed Custodia tantum transfertur.

Thesis XIV.

Dixi: *Quando ei videtur*. Quod idem notat quod statim & omni tempore, sequitur id optimâ ratione ex ipsâ Depositi definitione, quod nimirum gratis fiat, nullâ omnino interveniente mercede, adeoque Depositarii non interfit onus custodiæ tantum in se suscipientis, & idcirco utique obligati ad hoc, uti continuo, desideranti id Deponenti, rem restituat. *l. 11. C. h. t.* Hæcque res adeo certa est, ut licet pacto convento Depositarius cum Deponente egerit, ne res ante definitum tempus restitueretur, statim nihilominus petente Deponente Depositarius cogatur eam restituere, ubi enim

enim Depositarius retinere studet rem depositam, intelligitur semper eam dolo malo retinere velle *l. 1. §. 45. 46. ff. h. t. nec resistit l. 1. §. 22. in fine ff. h. t. quia ibi de Sequestro agitur.*

Thesis XV.

Sequitur uti videamus de Divisione Depositum, & est Depositum vel regulare vel irregulare. *Regulare* dicitur in quo hoc agitur, ut secundum naturam hujus contractus res deposita in specie restituatur. *§. 3. Inst. Quib. mod. re contr. obligat. Irregulare* est, quod in eo notissimos Depositum terminos excedit, quod Depositarius rebus fungibilibus depositis uti, & illas in genere restituere possit. *l. 24. l. 25. §. 1. l. 26. §. 1. ff. h. t. l. 31. ff. locat. conduct.* Hoc ipsum autem Depositario à Deponente conceditur vel *tacitè*, si scilicet pecuniam numeratam & non obsegnatam deponit, & hoc manet Depositum *l. 31. versu: nam si quis ff. locat. conduct. vel expresse*, & quidem vel ab initio, uti accipiens, si velit, depositam pecuniã uti possit, vel ex post facto, rogante scilicet Depositario. Illo casu ex tempore quo Depositarius usus est pecuniã: Hoc verò statim Dominium rei in Depositarium transit, & negotium convertitur in Mutuum *l. 9. §. ult. l. 10. ff. de reb. cred. l. 1. §. 34. ff. h. t. nisi contrahentes Depositum manere velint. l. 24. l. 26. §. 1. ff. h. t. Conf. Lauterbach Colleg. ff. h. t. §. 3.*

Thesis XVI.

Dividitur porro Depositum in *Sequestrum*, de quo infra, & Depositum in *specie ita dictum* sive *simplex*. *Simplex* sive in specie ita dictum est quando ab uno vel pluribus deponitur res non litigiosa, aut talis quidem, sed ab uno. Et hoc est vel *Voluntarium*, quod ex libera voluntate proficitur, vel *Necessarium*, quando quid tumul-

JURIDICA.

9

tumultus, incendii, ruinæ, naufragii causâ deponitur
l. 1. §. 1. & seqq. ff. h. t. & hoc Depositum vocatur à
DD. miserabile.

Thesis XVII.

Hic contractus perfectus est, si utrinque interven-
 rit mutuus consensus, declaratus verbis vel factis *l. 25.*
pr. ff. h. t. & rei traditio. §. 3. Inst. Quib. mod. re contr.
obligat. si enim quis rem custodiæ gratia oblatam acce-
 pit, vel ei, qui rem in ædes ejus infert, & addit, se
 rem illam ipsius custodiæ committere, non contradi-
 cit, ille omninò consentire, & sic Depositem contra-
 here censetur. *arg. l. 9. §. 3. in verbis: Quid enim inter-*
est, inferantur &c. ff. de jur. dot. Quod tamen secus
 est, si quis simpliciter, nullâ additâ declaratione, rem
 in alterius ædibus posuerit, licet sciente & patiente æ-
 dium Domino, hoc enim in casu Depositem non cen-
 setur contractum. *arg. §. 3. Inst. Quib. Mod. re contr. ob-*
ligat. Vide Bachov. *ad Tr. Vol. 1. disp. 26. th. 5.* & Lau-
 terbach *colleg. ff. h. t. §. 7.* dissentit tamen Wissenbachius
ad ff. disp. 31. th. 11. Verùm argumento, quod Sichardus
 à Wissenbachio laudatus ex *l. 8. §. 1. ff. de procur.* peti-
 rat, respondit Bachovius *d. l. Mozzius* à Wissenbachio
 existimante, requiri, ut Depositarius expressè rei apud
 se depositæ custodiam recipiat, adductus, ei non faver.
 Nam is illâ, quam recensuimus, distinctione utitur *tract.*
ult. n. 10. de Deposito. optimus interpres eorum, quæ
 scripserat *tract. de substant. Depos. n. 14.*

Thesis XVIII.

Omnes hunc contractum celebrare possunt qui nec
 natura impediuntur, nec lege contrahere aliàs prohi-
 bentur.

B

Thesis

Thesis XIX.

Deponi autem possunt res omnes, sive propriae sint sive alienae, sic fur & praedo deponere possunt. *l. 1. §. 39. l. 31. §. 1. ff. h. t.* Creditor quoque pignus & Depositarius rem apud se depositam alii commendare potest. *l. 9. C. de pign. act. l. 16. ff. h. t.* Non potest tamen apud Dominum res ipsius deponi, nam qui rem suam apud se deponi patitur, Depositi non tenetur. *l. 15. l. 31. in fine. ff. h. t. l. 45. pr. ff. de R. 7.* Quando Lauterbachius interim in depositum venire posse res omnes *in commercio existentes* ait, *Colleg. ff. h. t. §. 9.* non placet mihi ejus verba mea statim per omnia facere, qui sciam etiam res, quae non sunt in commercio deponi posse, non refragante jure nostro: *Conf. l. 3. §. ult. ff. de liberis exhib. item ducendis.* Nequicquam repugnante Goeddæo *de seq. poss. cap. 2. n. 51.* Confer Dissertationem inauguralem Buchii habitam sub praesidio illustris Cocceji, *de Faminarum Sequestro cap. 2. §. 2.* adde *c. 8. X. de restit. spoliator. c. 14. X. de sponsalibus.* Wissenbach *ad Tir. C. de prohib. seq. pec. & B. Strijck. us. mod. ff. h. t. §. ult.* illud quaeritur: an quae rei depositae accedunt, etiam intelligentur deposita? Negandum id est, nec enim homine vestito deposito, vestis videtur deposita, nec equo deposito, capistrum commendatum. *l. 1. §. 5. ff. h. t.* Existimant quidem nonnulli in ipsa restitutione & Depositi actione accessoriorum illorum quoque rationem haberi. Lauterbach. *Colleg. ff. h. t. §. 12.* Sed restitit ipsi JCtus in *cir. l. 1. §. 5. h. t.* ubi vide sis Brunnemannum. Cista signata deposita, singulae res inclusae depositae videntur. *l. 1. §. 41. ff. h. t.* Deponens deinde conquerens, aliquas res deficere, si cista tempore restitutionis adhuc signata sit, non auditur. Quod si sigilla fracta sint, &

& Depositarius sit homo integræ vitæ, jurijurando purgatorio, si hic sit contra levioris fortis, Deponens autem notæ honestatis, & circumstantiæ verosimile red-
dant Deponentis assertum, suppletorio solent locum
facere Pragmatici. Vid. Strijck. *us. mod. ff. h. t. §. 5.*

Thefis XX.

Ex hoc contractu principaliter obligatur Deposita-
rius ad rem custodiendam, eandemque in Deposito re-
gulari *in specie* restituendam. §. 3. *Inst. Quib. mod. re
contr. obligat.* & quidem quodocunque Deponenti pla-
cuerit, etiam ante diem Deposito additum.

Thefis XXI.

Sunt tamen casus, quibus Depositarius Deponenti
Depositum restituere non tenetur, ut si Dominus con-
currat, & rem suam vindicet, hujus enim justior &
potior petitio est. *l. 31. §. 1. ff. h. t.* Item si Deponens de-
portatus & illius bona fuerint publicata *d. l. 31. ff. h. t.*
Si Deponens incidit in eam conditionem, ut illi sol-
vere jure non liceat, vel non expediat, ut si sit furio-
sus, si bonis ei interdictum, si perduellis, pulcrè Ci-
cero lib. 3. de officiis. *Et promissa non facienda nonnun-
quam, neque semper deposita reddenda sunt. Si gladium
quis apud te sana mentis deposuerit, repetat insaniens,
reddasne illi gladium? reddere peccatum sit, non reddere
officium. Quid si is, qui apud te pecuniam deposuerit,
bellum inferat Patria, reddesne Depositum? non credo,
facies enim contra Rempublicam, qua debet esse carissima.
Sic multa qua naturâ honesta videntur esse, temporibus
fiunt non honesta, facere promissa, stare conventis, red-
dere deposita, commutata utilitate fiunt non honesta. Se-
neca lib. 4. cap. 10. de beneficiis ait: Depositum reddere
per se res experenda est; non tamen semper reddam, nec*

quolibet loco, nec quolibet tempore, aliquando nihil interest, utrum inficiet, an palam reddam.

Thesis XXII.

Minus principaliter ex hoc contractu obligatur Deponens ad indemnitatem Depositario præstandam. Ex principali, scilicet Depositarii obligatione nascitur actio Depositii *directa*, ex hac verò Deponentis obligatione actio Depositii *contraria*.

Thesis XXIII.

Actio Depositii *directa* datur Deponenti adversus Depositarium, ad rem depositam in Deposito regulari *in specie* restituendam. §. 3. *Inst. Quib. mod. re contr. obligat.* hæc actio (ut supra *Thes. 8.* diximus) est *bona fidei*. §. 28. *Inst. de Act.* Ex Voluntario *reipersecutoria*. §. 17. *Inst. de Act. perpetua*, est enim Civilis, quamvis & Prætor de Deposito proposuerit Edictum in *l. 1. §. 1. ff. h. t.* nam & de Commodato proposuit *l. 1. ff. commodati*. Et tamen actio Commodati Civilis est. Vide *l. 8. ff. de iust. & iure*. Ob dolum *famosa l. 1. ff. de his, qui notantur infamia. l. 10. C. h. t. §. 2. Inst. de pœna temerè litigantium*. Ex eo quod necessitatis, ut incendii, ruinæ, naufragii, tumultus causâ depositum est, *pœnalis mixta*, ob inficiationem enim lis crescit in duplum, non tamen adversus heredem, nisi & hujus dolus arguatur. *l. 1. §. 1. l. 18. ff. h. t. §. 17. Inst. de Act.* Actionem istam in duplum quidem hodiè abusu recessisse tradunt JCI Belgæ & nostrorum non nemo: at refistit ipsis meritò Brunnemannus *ad l. 1. §. 1. ff. h. t. n. 3.* maximè, cum lex Dei inficiationem juratam in quovis deposito quintuplo puniat. *Lev. VI. 2. B. Strijck. us. mod. ff. h. t. §. 1.* aliam duplione. *Exod. XXII. 9.* Cui respondebat Lex XII. Tabularum: *Si quid endo Deposito dolo malo factum escit, duplione*

duplione luito. Quemadmodum hanc legem ex Paulo JCo apud Pariatorem *LL. Mos. & Rom. tit. X.* restituit V. Cl. Jacobus Gothofredus. Adde Paulum *Recept sent. lib. 1. tit. 19.* ubi pro *depenſi* legendum *depositi*, ut monuit Cujacius, & Petrus Pithœus ad *Pariatorem d. l. adi* & Gravinam de Ortu & progressu Juris Civilis *lib. 2. cap. 51.* Prætor duplionem in simplum mutavit, excepto Deposito, quod *misérable* recentiores vocant. Confer Cujac. *Paratitl. Cod. h. t.* & ibidem *Fabroti.* datur Deponenti & heredi, si plures rem communem deposuerint, singulis pro rata *l. 1. §. 44. l. 17. ff. h. t.* nisi contrarium actum, ut nimirum singuli in solidum agere possint *d. l. 1. §. 44.* datur adversus Depositarium, si apud plures res sit Deposita, adversus singulos in solidum datur. *l. 1. §. 43. ff. h. t. l. 9. pr. junct. l. 3. §. 1. ff. de duob. reis.* nec repugnat argumentum, quod ex *l. 21. §. 1. ff. commo-dati.* peti solet, quæ enim ibi dicit Africanus, ad minus pensiculatè dicta referenda sunt. Vide V. Cl. Petrum de Toullien *diff. 1. cap. 8. §. 2.* contra heredem ob dolum defuncti competit in solidum *l. 7. §. 1. ff. h. t. l. 12. ff. de Obligat. & Action.* si verò rem apud defunctum invenierit, & nesciens depositam vendiderit sive distraxerit, tenetur ad id, quod exindè ad eum pervenit *l. 1. §. ult. ff. h. t.*

Theſis XXIV.

Hæc Actio non datur adversus singulares successores *l. 8. C. h. t.* nec adversus Tertium, cui Depositarius rem custodiendam iterùm tradidit. *l. 16. ff. h. t.* Nam hæc actio est *personalis*, & tantùm competit adversus eum, qui nobis ex contractu est obligatus, Deponens autem illo casu agit cum primo Depositario, ut actiones ipsi competentes sibi præstet. *d. l. 16.*

Thesis XXV.

Est autem res deposita cum fructibus & omni causa restituenda. *l. 1. §. 24. ff. h. t. usuræ*, uti in reliquis actionibus bonæ fidei, ita quoque *in hoc iudicio* debentur ex mora. *l. 24. in fine. l. 25. §. 1. l. 29. §. 1. ff. h. t. l. 2. C. h. t. l. 32. §. 2. ff. de usuris. vel pacto l. 24. in fine. l. 26. §. 1. l. 28. ff. h. t.* Compensatio huic actioni non potest objici. *l. 11. C. h. t. §. 30. Inst. de Act. l. ult. C. de Commodato. ubi commendati legendum. l. ult. C. de Compensat. nec retentioni locus ob impensas arg. l. 11. C. h. t. videatur prolixè Boeckelman de Actionibus cap. 3. part. 15. §. 6. & D. Voet comment. ad ff. de compensat. §. 15.* Venit & in hanc actionem, ut Depositarius resarciat damnum suo dolo vel latâ culpâ datum. *l. 32. ff. h. t. l. 23. de Reg. Jur. l. 5. §. 2. ff. commodati.* isti tamen latæ culpæ etiam hic adscribitur, si quis intempestivam misericordiam exercuerit. *l. 7. ff. h. t. de levi vel levissima regulariter non tenetur. d. l. 23. de Reg. Jur. nisi id actum sit, vel spontè se obrulerit Deposito. l. 1. §. 6. & §. 35. ff. h. t.* Multominus de casu fortuito, nisi (juxta ea quæ supra *thes. 15. in fine* dicta sunt) id actum, ut tantundem restituatur. *arg. l. 24. ff. h. t.* aut res perierit post venditionem semel dolo factam. *l. 1. §. 25. ff. h. t. vel post litem contestatam. l. 12. §. ult. h. t. & ipsa apud Deponentem non æquè fuisset interitura l. 14. §. 1. ff. h. t.* quod si hac actione conventus contumaciter rem restituere detrectet, adversus eum in litem juratur. *l. 1. §. 26. ff. h. t.*

Thesis XXVI.

Ubi autem in communi periculo Depositarius suam rem eriperet relicta re depositâ, cum utramque & suam & depositam liberare non posset, eo nomine tunc eum Deponenti teneri, si res propria minoris esset pretii quam

quàm deposita, ajunt, quod communiter homines tali in casu præferant res pretiosiores. Quod si tamen ejusmodi in casu depositas propriis præferret Depositarius, à Deponente rerum propriarum, eam ob causam relictarum, pretium jure eum petere, post Lauterbachium & ab eo citatos Brunneman *ad l. 32. ff. h. t. n. 7. & 8.* quæ sententia non satis quidem convenire fortè videtur verbis Celsi *in l. 32. ff. h. t.* ab æquitate tamen commendari solet. Vide Puffendorff *de Jure Nat. & Gent. lib. 5. cap. 4. §. 7.* ubi ait: *aquum fuerit, ut quando utraque (& res propria & res aliena) servari nequit, ego potius rem meam viliores negligam, & pretiosiores depositam servem, ita tamen, ut Deponens mihi teneatur restituere pretium earum rerum, quæ mihi perierunt, dum ipsius res præ meis servatum eo.* Quamvis ipse Illustris Puffendorffius deindè obligationem ad servandum res depositas pretiosiores præ propriis vilioribus ad imperfectas referat. Notum interim est ad Jus Romanum quod attingit, quantopere interpretum ingenia fragmentum illud Celsi *in l. 32. ff. h. t.* torqueat, & hoc torqueant interpretes, adi Boeckelman *Exercit. de Actionibus cap. 3. part. 15. §. 5.* Eximiam Alemannorum veterum fidem hic repræsentat Jus Suevicum, quo depositarius res depositas propriis præferre tenetur. Verba ejus juris *ex cap. 254. Exercit. ad ff. 28. §. 48.* illa refert Celeberrimus Schilterus: *Wer dem anderen gut enpffilt auff seine treuw / und es ihm wirdt verstohten / oder geraubet / oder verbrennet / oder stirbt es / ob es Vieh ist / und hat er das gut pas in seiner huet gehabt / dan sein selbsts gut / und getar er das bereben zu den Heiligen / Er gilt des gutes nicht.* Apud Gothos hæc lex obtinuit: *Si quis ponat rem suam alicui in custodiam, res illa nec furto nec rapinâ*

rapinâ perire potest. Stiernhöök de Jure Sueonum & Gothorum vetusto lib. 2. cap. 5. ubi ad istam legem addit: Quasi dicat non levat Depositarium, si dicat furto aut rapinâ ablatam esse, quod cum etiam hodie in rebus pupillaribus observetur, Depositarii ut periculum hoc vident templorum fidei sapissimè committunt, tanquam si ab ejusmodi casibus tutissima forent. Jura tamen recentiora hanc exceptionem admittunt, ut de restituendo Depositarius non teneatur, si res proprias etiam e. g. incendio vel furto periisse probare possit. Jura nostra dolum præsumunt, si unâ non pereant, quod tamen de Jure Civili Romano & Saxonico non obtinuit. Admittitur enim hoc non obstante probatio Depositarii, culpa enim nomine desidia & negligentia non tenetur, cum custodiam gratuitam præstat. Nos contra tantam fidei rationem habuimus, ut nemini propterea sua credulitas damno foret. Jure Bavarico veteri talis requiritur custodia à Depositario rerum depositarum, qualem suis rebus adhibet. Schilter. d. l. Jus Danicum ita optimè videtur definire: Si quis rem alterius in suam recipiat custodiam, debet eam custodire ut rem propriam: Si autem ades ipsius (Depositarii) ignes corripit, ita ut res deposita comburatur, aut furto auferatur, aut alio casu fortuito unâ cum rebus propriis Depositarii pereat, non potest eo nomine conveniri. Si autem res Depositarii propria periculo eriperentur, & probari posset, Depositario etiam rem depositam unâ cum rebus propriis liberandi occasionem & tempus superasse, eo casu Depositarius estimationem rei depositæ præstare tenetur. Christiani V. Jur. Dan. lib. 5. cap. 8. art. 14.

Thesis XXVII.

Ex Deposito nascitur etiam actio Contraria, quæ aliquando contrarium judicium dicitur l. 5. pr. ff. h. r. & idem

ideo quidem, quia non directò & ab initio ex hoc contractu descendit. Ea datur Depositario adversus Deponentem ad indemnitate[m] Depositi nomine consequendam *l. 5. pr. l. 12. pr. ff. b. t.* Estque *Civilis, bonæ fidei, rei persecutoria, nunquam pænalis nec famosa l. 6. §. ult. ff. de his qui notantur infamia.* nec hîc agitur de fide ruptâ, sed de indemnitate ejus, qui Depositum suscepit. *d. l. 5. pr. ff. b. t.* Bonæ fidei quod sit, certum est, cum in *§. 28. Inst. de Actionibus* sub directis & contrariæ intelligantur. *Conf. A. Vinn. comment. ad d. §. 28. n. 5.*

Theſis XXVIII.

Hæc Actio oritur ex obligatione, quæ secundariò & minus principaliter ex Deposito descendit, datur Depositario apud quem res est deposita ejusque heredibus, adversus Deponentem ejusque heredes. *l. 1. C. de hereditariis actionibus.*

Theſis XXIX.

Hæc Actio datur ad id quod Depositario Depositi nomine abest, veluti si in rem depositam aliquid impenderit *l. 23. ff. b. t.* aut si depositario dolo vel quâvis Deponentis culpâ occasione Depositi damnum obvenit, ut si servus depositus Depositario furtum fecerit *l. 31. ff. de pignorat. action.* Quamvis Deponens servum furem esse ignoraverit *l. 61. §. 5. ff. de furtis.* Deponens enim, cum ipſius tantum commodum verſetur, etiam de levissima culpa tenetur, nec Depositario suum officium esse damnosum debet. *d. l. 61. §. 5. adde l. 5. §. 2. ff. commodati.* Undè Deponens nec noxæ deditio[n]e potest defungi *d. l. 61. §. 5.* nec repugnat sibi Africanus in *d. l. 31. ff. de pignorat. action.* Vid. *Cl. D. Voet. comm. ad ff. b. t. §. 10.*

C

Theſis

Thesis XXX.

Solet quæri an hic compensatio habeat locum? *px.*
 Quod affirmandum videtur, nam Imperator in *l. ult. C. de compensat.* excludit quidem compensationem in Deposito; sed expressè se refert ad Constitutionem suam quæ exstat in *l. ii. C. h. r.* illa verò quæ in *d. l. ii.* dicuntur locum non habent in *contraria*, sed tantum in *directa* actione, undè etiam illud privilegium ad *contrariam* extendi non debet, in casu enim non excepto regulæ §. 30. *Inst. de act.* est inhærendum & jus singulare strictæ interpretationis est.

Thesis XXXI.

Sequitur uti exponamus Sequestrum ut speciem Depositi. Sequestrum est, *ubi res litigiosa à litigantibus aut Judice penes Tertium deponitur, eâ lege, ut lite finitâ, victori restituatur. l. 6. & l. 17. ff. h. r.* estque vel *necessarium* vel *voluntarium*

Thesis XXXII.

Necessarium sive judiciale est, *quod jussu & auctoritate judicis aliquando ex justa causa, etiam parte invitâ decernitur, & regulariter tanquam species executionis est prohibitum l. unic. C. de prohib. sequestr. pec. nemo enim in possessione suâ turbandus l. §. 1. C. unde vi. nec à Judice c. 7. X. de restit. spoliat. multominus processus ab executione inchoandus. l. 1. C. de Except. rei judicat. nisi metus fugæ l. 16. ff. de off. presid. l. 7. §. ult. ff. qui satisdare cogantur. dilapidationis l. 21. §. 3. ff. de Appellat. c. 3. X. de seq. poss. vel alia justa causâ ad quam tamen non referendus metus armorum judice Boëkelmanno de action. cap. 3. p. 13. §. 4.) subfit, & judex præviâ causæ cognitione illud ritè decernat.*

Thesis

Theſis XXXIII.

Voluntarium eſt, quo à pluribus litigantibus res li-
 gioſa apud Tertium deponitur l. 17. pr. ff. h. t. l. 110. ff. de
 V. S. & hoc omni jure eſt permiſſum l. 5. §. ult. l. 6. l.
 17. pr. ff. h. t.

Theſis XXXIV.

Officium Sequeſtris eſt rem commiſſam cuſtodire
 uſque ad litis eventum, ne dolo latave ejus culpâ (ali-
 quando levi, ſi honorarium acceperit. arg. l. 5. §. 2. ff.
 commodati) quid detrimenti capiat. l. 6. ff. h. t. prædiã
 adminiſtrare, fructus colligere, & eos aſſervare, & quæ
 ſervando ſervari nequeunt vendere, & pretium repo-
 nere, finitã autem Sequeſtratione rem cum omni cau-
 ſa reſtituere, & rationem ſuã adminiſtrationis redde-
 re. Sed quid dicendum de illo, à quo res ſequeſtra-
 tur, ſi non ſatis commodè poſſit aliundè vel ſe ſuſten-
 tare, vel ſumptus litis ſuſtinere, an illi ſint erogandæ
 litis impenſæ & alimenta? R. Affirm. arg. l. 11. §. 1.
 Verſu. proinde ff. ad Exhibend. l. 9. ff. de jure deliberan-
 di. Ratio dubitandi, quia præſtat intacta jura ſervare,
 quàm poſt vulneratam cauſam remedium fruſtrã quæ-
 rere. l. ult. c. in Quib. cauſ. in integr. reſtit. non eſt ne-
 ceſſaria. Q. An, ſi rei ſequeſtratæ cohæreat jus pa-
 tronatus, poſſit exerceri à Sequeſtre dum litigatur, ſi
 res non poſſit moram pati? Quod affirmatur. Q. An
 Sequeſter etiam poſſideat? Quod negatur. Niſi aliud
 ſpecialiter ſit actum, ſive ſit voluntaria ſive neceſſaria
 Sequeſtratio l. 17. ff. h. t. l. 29. ff. de Acquir. vel amitt.
 poſſeß. Boeckelman. de Action. c. 3. part. 15. §. 2.

Theſis XXXV.

Oritur ex Sequeſtratione actio Depoſiti Sequeſtra-
 ria directa l. 5. §. 1. l. 12. §. 2. ff. h. t. quæ datur victori,
 C 2 vel

vel illi, qui ut sibi soli res restituatur, obtinuit, adversus Sequestrem, ut lite finita reddat rationes, & rem cum omni causa restituat. *arg. l. 1. §. 14. ff. h. t. nec non ad præstandum, si quid nominatim promisit. l. 5. §. 1. ff. h. t.* Datur quoque Sequestri Actio Depositi *Sequestraria contraria*, adversus litigantes ob impenas & damna, quæ ipsi ratione Sequestrationis obvenere, nam nec ipsi officium debet esse damnosum *l. 61. §. 5. ff. de furtis. l. 7. ff. quemadmodum test. aperiantur.* dantur istæ actiones quoque heredibus & in heredes *l. 12. §. 2. ff. h. t.*

Hæc sunt B. L. quæ de hac materia paucis proferre fuit animus, ea ut æqui bonique consulere velis, rogo. TIBI autem CLEMENTISSIME DEUS gratias, quas possum, ago maximas pro spiritali tua assistentia, benedic porro studiis meis per Spiritum tuum Sanctum Amen.

COROLLARIA.

I.

Dolus in contractibus bonæ fidei sive sit incidens, sive dans causam, reddit contractum ipso jure nullum.

II.

II.

Non dantur aliæ exheredationis
causæ quàm quæ in Novella 115.
cap. 3. & 4. continentur.

III.

Vestimentorum verus, non quasi
usufructus est.

IV.

In Testamento nullus actus extra-
neus & à Testamento alienus in-
tervenire debet.

V.

Fidejussor in majorem quantitatem
acceptus ac in quam reus princi-
palis obligatus est, non tenetur
ad summam concurrentem.

VI.

Exceptio Divisionis pluribus fidejussoribus competens, ante litem contestatam opponenda est.

VII.

De controversiis ex Testamento proficiscentibus bonâ fide facta transactio valet, quamvis tabulæ non fuerint inspectæ.

VIII.

In Mutuo transit Dominium, modo utrinque adsit consensus in Mutuum. Aliàs enim nec Mutuum est.

F I N I S.

CAR.

CARMEN VOTIVUM

Quo

JANSSEN JANSSENIUM;
FRATER FRATREM;
DOCTOR DOCTORANDUM,

Atque Astrææ Sacerdotium aditu-
rum; Fraternalæ Pietatis amore
ductus, comitari debuit,
voluit &c. &c.

J. H. J. J. D. S. D.

Nunc Tibi quid referam Fratrum Dulcissime Frater?
Quem mox læta beæ prosperitate Dies.

DEPOSITI, video, Leges & jura rueris,
Et bene. St! fallor; Me tacuisse decet.

Frater enim Fratrem verbosis laudibus ornet;
Non Ego. Nam novi hæc verba carere fide.

Ergo tui surgat meriti testator index,
Et, quod das, Specimen Te probet esse Virum.

Non puto Carminibus Doctorem posse creari,
Si tamen? Hos versus, Frater amice, fuge.

Militis egregii superato ex hoste triumphus
Ducitur. At victos ante Poeta canit.

Ergo

Ergo poëtarum turbæ male creditur illi,
 Demeritas laudes Victor ab hoste pete.
 Has Tibi cum dederit, Me præstolabere testem,
 Nam quod verba tacent vota datura putes.
 Quod cupis, id cupio: Quod non cupis ipse; Vicissim:
 Unaque spes ambos & timor unus habet.
 Vince prius! fateor, meruit Victoria si quid?
 Frater in applausu næ Tibi primus ero.
 Vincere si nescis? Alios Tibi quære poetas!
 Blandiri didicit non mea vena malis.
 Nec fraternus amor, si Te quæsieris extra,
 Quod studium fallax laudibus ornet, habet.
 Beta licet sapiat, fungusque fruatur honore,
 Sed tamen hæc Themidos fercula mensa fugit.
 Illa salutiferas Causis circumspicit herbas,
 Inveniet nullas, heu! moritura, ruit.
 Vin ego quid dicam? nova non est fabula Frater:
 Justitiæ inspidos exspuit ore Dea.
 Consule, quæso! Tibi, tamen hic omnia famæ,
 Et qui JANSSENIOS TRES comitatus honoꝛ:
 Tu nunc illius, sis felix! tertius hæres
 Arripies Meriti, Frater amande, Decus.
 Sed prius ingenitum, decet hoc! depone timorem,
 Non ornat timidos Sancta Cathedra viros:
 Tela etiam doctum ridet venientia pectus,
 Et Circumspectum lædere nemo potest.
 Hunc pia Te sperant, Frater, mea vota futurum,
 Et licet iudiciis credere? talis eris.
 Ipsa Tibi accelerat Themis impositura Coronam,
 O bene! DEPOSITUM sic Tibi Sospes erit.

ULB Halle

3

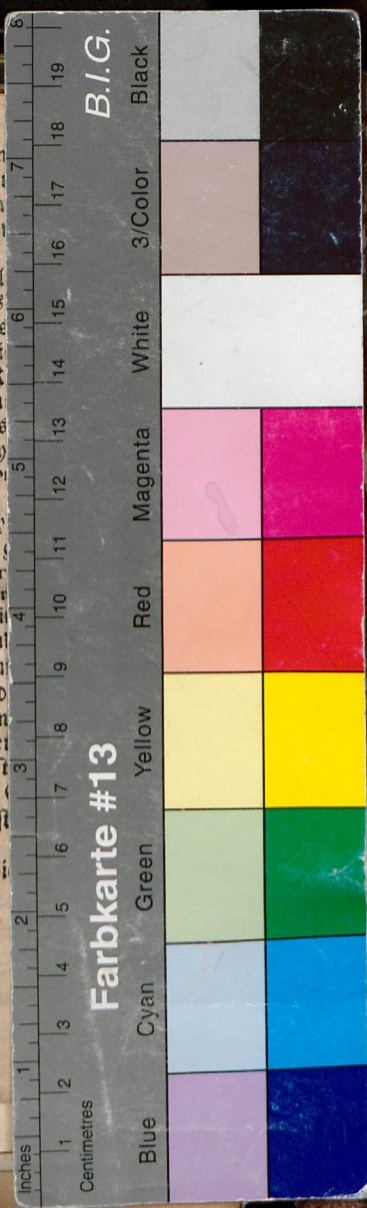
001 596 608

V017

19

Pri. 15. num. 41. 23

9

Q. D. B. V.

DISSERTATIO INAUGURALIS
JURIDICA

De

1713, 2

DEPOSITO,

Quam

SOLO DEO PRÆSIDE

Ex

AUTHORITATE & DECRETO

Excellentissimi & Amplissimi

CTORUM ORDINIS,

In Regia, quæ Duisburgi Clivorum floret,
Univerfitate,

PRO LICENTIA

Summos in Utroque Jure honores, immunitates
& privilegia ritè ac more majorum
confequendi.

Publica Eruditorum difquisitioni submittes

ABRAHAMUS JANSSEN,
DUISBURGO CLIVUS.

Ad diem 27. Maji horis, locoque confuetis

DUISBURGI ad RHENUM,

Typis JOHANNIS SAS, Academiae Typographi,
Anno M DCC XIII.

J. J. J. J.